ТЕМА 3: ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Форми організації дистанційного навчання

Традиційно ДН ділиться на 4 типи:

- кейс-технологія, що припускає комплектування навчально-методичних матеріалів у спеціальний набір (кейс, портфель), який передається студенту з метою самостійного вивчення;
- телевізійна (TV-технологія) технологія, що базується на використанні телевізійних (відео) лекцій з консультаціями у викладачів через засоби зв'язку. Розвиваються технології **WEBTV**, що дозволяють за допомогою декодера приймати навчальні програми через інтернет безпосередньо на домашній телевізор;
- мережева, що базується виключно на використанні глобальних комп'ютерних мереж як для забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами, так і для інтерактивної взаємодії між викладачем і студентом;

Форми організації дистанційного навчання

- комп'ютерна навчальна система **(Computer Based Training),** що організовує навчальний процес повністю на базі електронних носіїв інформації, які зазвичай розповсюджуються на компакт-дисках. Студент працює за комп'ютером з різними інтерактивними освітніми програмами, які містять навігаційні засоби з кожного курсу, що дозволяють ефективно організувати навчальний процес;

Найбільш інтенсивно сьогодні розвиваються два останніх типи. Застосування їх дозволяє забезпечити:

- єдиний інтерфейс для всіх категорій користувачів;
- універсальну структуру користувачів та їх прав;
- єдині формати зберігання інформації;
- використання смартфонів, комунікаторів та інших сучасних засобів мобільного зв'язку.

Форми організації дистанційного навчання

Систему дистанційного навчання за допомогою Інтернету можна визначити як комплекс програмно-технічних засобів, методик і організаційних заходів, які дозволяють забезпечити доставку освітньої інформації студентам за допомогою всесвітньої мережі, а також перевірку знань, отриманих в рамках курсу навчання конкретних слухачів.

Навчальний процес за дистанційною формою у вищих навчальних закладах України регламентуються положенням про дистанційну освіту та здійснюється у вигляді навчальних занять, виконання проектних завдань, практичної підготовки та здійснення контрольних заходів.

Форми організації дистанційного навчання

Основними видами навчальних занять при дистанційному навчанні є такі :

- *Самостійне вивчення* передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет або на магнітному носії. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться у дистанційному курсі.
- *Лекція* – один із видів навчального заняття у дистанційному навчанні, на якому студенти отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли студенти можуть отримувати інформацію від у реальному вимірі часу, так і в асинхронному, коли студенти отримують аудіовізуальний запис матеріалу.

Форми організації дистанційного навчання

- *Консультація* – це елемент навчального процесу, за яким студенти дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування, наприклад через телеконференції, чат чи форум.
- *Семінар* – це навчальне заняття, що заплановане програмою навчання, під час якого відбувається обговорення вивченої теми, до якого студенти готують тези виступів на підставі виконаних завдань.
- *Дискусія* – це навчальне заняття, проведення якого визначається викладачем у зв'язку з необхідністю вирішення поточної проблеми, що виникла у студентів у ході навчання, шляхом її обговорення.
- *Практичне заняття* – це навчальне заняття, під час якого формуються вміння і навички шляхом індивідуального виконання завдань.

Форми організації дистанційного навчання

- *Лабораторне заняття* – форма навчального заняття, яка передбачає, що студенти особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, обчислювальною технікою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття залежно від напряму підготовки можуть проводитись у формі одного з таких варіантів:

- очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях;
- дистанційно з використанням відповідних моделювальних програм (емуляторів), віртуальних лабораторій;
- за змішаною формою (частина – за першим, а частина – за другим варіантами).

Форми організації дистанційного навчання

- *Виконання проектних завдань* у дистанційному навчанні передбачає розроблення курсових та дипломного проектів, які виконуються студентами самостійно з наданням можливості консультування з керівниками проектів та консультантами електронною поштою або очно. Захист проектів відбувається очно перед відповідними комісіями за участю керівника проекту.
- *Практична підготовка* студентів здійснюється у формі реальної професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом вищого навчального закладу. Студенти дистанційної форми навчання, які працюють за обраним фахом у вищому навчальному закладі, звільняються від проходження практичної підготовки.
- *Контрольні заходи* у студентів дистанційної форми навчання передбачають самоконтроль, вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Форми організації дистанційного навчання

Самоконтроль є первинною формою контролю знань студентів, який обов'язково забезпечується структурою та організацією будь-якого дистанційного курсу.

Основною формою вхідного, поточного та рубіжного контролю є *тестування*. Крім того, поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять.

Оцінювання результатів тестування, практичних та лабораторних робіт відбувається дистанційно у двох режимах: автоматизовано та безпосередньо викладачем.

Іспити та заліки складаються студентами в період екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком, який затверджується ВНЗ.

Результати семестрового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях.